

DATOS IDENTIFICATIVOS

Gramática Comparada: A Lingua Española e a Lingua de Signos Española

Materia	Gramática Comparada: A Lingua Española e a Lingua de Signos Española			
Código	V01M069V01201			
Titulación	Máster Universitario en Lingüística e as súas Aplicacións			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Fernandez Soneira, Ana Maria			
Profesorado	Fernandez Soneira, Ana Maria			
Correo-e	anafe@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia se ocupa de presentar al estudiante un estudio gramatical comparativo entre una lengua oral, la lengua española, y una lengua visual, la lengua de signos española.			

Competencias de titulación

Código			
A1	El alumnado conocerá y será capaz de aplicar los métodos y las técnicas de análisis lingüístico		
A2	El alumnado conocerá las corrientes actuales de la lingüística		
A3	El alumnado conocerá las corrientes actuales de la lingüística aplicada		
A4	El alumnado será capaz de aplicar los conocimientos lingüísticos a la práctica		
A5	El alumnado adquirirá habilidades necesarias para analizar e investigar los mecanismos de los procesos de comunicación.		
A6	El alumnado dominará aspectos teóricos y prácticos de la investigación gramatical		
A9	El alumnado dominará aspectos teóricos y prácticos relacionados con la investigación en lengua de signos.		
A12	El alumnado conocerá y valorará la diversidad lingüística y cultural		
B1	El alumnado desarrollará habilidades cognitivas avanzadas (capacidad de síntesis, análisis y pensamiento crítico) relacionadas con el desarrollo y la creación de un perfil investigador		
B2	El alumnado será capaz de integrar conocimientos de campos de estudio diversos		
B5	El alumnado adquirirá capacidad para concebir y diseñar proyectos de investigación con rigor académico		
B6	El alumnado desarrollará habilidades de gestión de la información para propósitos académicos y de investigación (identificación y acceso a bibliografía, utilización apropiada de recursos y equipamientos, utilización de tecnología para registrar datos, manejo de bases de datos, etc.)		
B7	El alumnado adquirirá capacidad de organizar el trabajo, planificar y gestionar el tiempo y resolver problemas de forma efectiva		
B8	El alumnado será capaz de comunicar oralmente y por escrito con claridad los conocimientos teóricos y aplicados del campo de estudio tanto a audiencias expertas como no expertas		

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
1. Lograr un adecuado coñecemento dos fundamentos lingüísticos.	saber saber facer	A2 A3 B2

2. Mostrar aos alumnos o funcionamento e as diferencias entre dúas linguas que teñen modalidades de transmisión diferentes (auditivo-oral e viso-xestual)	saber saber facer Saber estar / ser	A5 A9 B1
3. Traballar coas gramáticas das linguas orais e das linguas de signos, sobre todo do español e da LSE, para comprender a estrutura gramatical das linguas.	saber saber facer	A1 A6 B1 B5
4. Facer unha análise comparativa das gramáticas (ou ben de aspectos específicos) da lingua española e da lingua de signos española	saber facer	A4 A9 A12 B6 B7 B8

Contidos

Tema	
1. O medio da linguaxe	1.1. A linguaxe oral 1.2. A linguaxe signada 1.3. A linguaxe escrita
2. As concepcións monocanal e multicanal da linguaxe nas teorías lingüísticas.	2.1. A concepción monocanal da linguaxe: a lingüística estrutural. 2.2. A concepción multicanal da linguaxe: a lingüística cognitiva.
3. Métodos para a análise lingüística das linguas de signos.	¿Qué condicionantes hai que ter en conta para estudar e analizar unha lingua signada?
4. A estrutura gramatical das linguas.	4.1. A lingua española 4.2. A lingua de signos española
5. Análise gramatical comparativa da lingua española e a LSE.	5.1. Análise morfolóxica 5.2. Análise sintáctica

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	2	3
Presentacións/exposicións	2	20	22
Traballos de aula	2	8	10
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	18	18
Titoría en grupo	1	1	2
Sesión maxistral	10	10	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Con esta actividade preténdese introducir aos alumnos no coñecemento das linguas de signos, xa que normalmente non teñen nocións destas linguas, sobre todo dende un punto de vista lingüístico.
Presentacións/exposicións	Os alumnos escollerán un aspecto gramatical que sexa do seu interese e farán unha análise comparativa que presentarán en clase, de xeito oral, con apoio visual, diante dos seus compañeiros.
Traballos de aula	No tempo adicado os traballos e aula faranse leituras comentadas de diferentes traballos lingüísticos e análise de aspectos gramaticais.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Os alumnos terán que facer algunhas leituras relacionadas co tema do curso fóra da aula.
Titoría en grupo	Estas titorías destinaranse á resolución de dúbidas que poidan xurdir nas aulas e que non sexan tratadas nas horas de docencia presencial. Tamén servirán para orientar aos alumnos na realización dos traballos e das exposicións que forman parte da avalización da materia.
Sesión maxistral	As horas destinadas ás sesións maxistrais centraranse na explicación dos contidos teóricos da materia. Pedirase aos alumnos unha participación activa nas aulas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Pretendemos que o alumno aproveite estas horas para: 1. Expoñer as súas ideas sobre a materia e sobre a súa docencia. 2. Preguntar as dúbidas que lle ocasionen as leituras feitas. 3. Traballar, xunto co profesor, na estrutura, secuenciación e contido dos seus traballos e da súa exposición.

Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Pretendemos que o alumno aproveite estas horas para: 1. Expoñer as súas ideas sobre a materia e sobre a súa docencia. 2. Preguntar as dúbidas que lle ocasionen as leituras feitas. 3. Traballar, xunto co profesor, na estrutura, secuenciación e contido dos seus traballos e da súa exposición.
Presentacións/exposicións	Pretendemos que o alumno aproveite estas horas para: 1. Expoñer as súas ideas sobre a materia e sobre a súa docencia. 2. Preguntar as dúbidas que lle ocasionen as leituras feitas. 3. Traballar, xunto co profesor, na estrutura, secuenciación e contido dos seus traballos e da súa exposición.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Presentacións/exposicións	Valorarase a análise dun aspecto gramatical de feito comparativo e a exposición oral que se faga na aula para presentalo.	50
Traballos de aula	Valorarase a análise das leituras especializadas en contidos da materia e o debate sobre as mesmas na aula, a aportación de ideas, etc.	20
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Valorarase a realización das leituras propostas pola profesora e a entrega de prácticas derivadas das mesmas.	20
Sesión maxistral	Valorarase a participación activa na aula tanto no intercambio de coñecementos coma na explicación de aspectos da materia.	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na segunda convocatoria, os alumnos terán que facer un traballo no que fagan unha análise comparativa dun aspecto gramatical entre a lingua española e a lingua de signos española.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía básica

Bosque, Ignacio & Violeta Demonte (eds.) (1999): *Gramática descriptiva de la lengua española*, 3 volúmenes, Madrid, Espasa Calpe.

Brentari, Diane (ed.) (2010): *Sign Languages*, Cambridge University Press.

Gómez Torrego, Leonardo (2009, 9ª ed., corr. y aum.): *Gramática didáctica del español*, Madrid, SM.

Herrero Blanco, Ángel (2009): *Gramática didáctica de la lengua de signos española (LSE)*, Madrid, SM.

Real Academia Española / Asociación de academias de la lengua española (2009): *Nueva gramática de la lengua española* (2 vols.), Madrid, Espasa libros.

Rodríguez González, Mª Ángeles (1992): *Lenguaje de Signos*, Barcelona, Confederación Nacional de Sordos de España/Fundación ONCE.

Lecturas

Cabeza Pereiro, Carmen y Ana Mª Fernández Soneira: [La concepción multicanal del lenguaje y las teorías lingüísticas: Estructuralismo y Gramática Cognitiva], en Báez Montero, Inmaculada C. & Rosa Pérez Rodríguez (eds.): *Romeral: Estudios filológicos en homenaje a José Antonio Fernández Romero*, Vigo, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Vigo, pp. 71-89.

Chapa, Carmen (2001): [La estructura lingüística de la LSE], en *Signolingüística. Introducción a la lingüística de la LSE*, Valencia, Fundación FESORD C.V., 209-290.

Herrero Blanco, Ángel (2009): [¿Qué tipo de lengua es la LSE?], en *Gramática didáctica de la lengua de signos española (LSE)*, Madrid, SM, pp. 97-130.

Marrero Aguiar, Victoria & Pilar Ruiz Palacios (2009): [El medio del lenguaje], en Escandell Vidal, Victoria (coord.): *El lenguaje humano*, Madrid, Editorial Universitaria Ramón Areces, pp. 63-82.

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Características Específicas da Investigación en Linguas de Signos/V01M069V01204

